

## POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania W. C.  
przeciwko Szpitalowi Specjalistyczny w G.  
o zapłatę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 18 września 2024 r.,  
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu  
z dnia 22 sierpnia 2023 r., sygn. akt IV Pa 5/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od W. W. na rzecz Szpitala Specjalistycznego w G.  
kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) wraz z odsetkami  
wynikającymi z art. 98 § 1<sup>1</sup> kpc tytułem zwrotu kosztów  
postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2022 r., IV P 67/22, Sąd Rejonowy w Grudziądzu zasądził od pozwanego Szpitala Specjalistycznego w G. na rzecz powoda W. C. następujące kwoty: a) 6.000 zł tytułem wynagrodzenia za miesiąc sierpień 2019 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 marca 2022 r. do dnia zapłaty; b) 1.527,50 zł tytułem wynagrodzenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 marca 2022 r. do dnia zapłaty (pkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II), opłatą od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony,

obciążył Skarb Państwa (pkt III ) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.980 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt IV).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu Wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2023 r., IV Pa 5/23, po rozpoznaniu apelacji powoda i pozwanego oddalił obie apelacje oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.350,00 zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wyroku powodowi do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powód zarzucił naruszenie: 1. art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. i 327<sup>1</sup> § 1 k.p.c.; 2. art. 382 k.p.c. w zw. 327<sup>1</sup> § 1 k.p.c.; 3. art. 65 § 1 k.c.; 4. art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 30 § 4 k.p.; 5 art. 49 k.p.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Zdaniem skarżącego powód formułował zarzuty, które nie zostały rozpatrzone przez Sąd Okręgowy, a mają wpływ na wynik sprawy: - zarzut że przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę były relacje powoda z poprzednią dyrekcją szpitala - zarzut dokonania błędnej wykładni oświadczenia woli z dnia 7 marca 2022 r. wbrew założeniom kombinowanej metody wykładni; - zarzut odnoszący do przyjęcia błędnego sposobu obliczania przez Sąd pierwszej instancji kosztów zastępstwa procesowego w sprawach pracowniczych, w sytuacji gdy Sąd pierwszej Instancji chciał obciążyć powoda jedynie połową kosztów zastępstwa procesowego.

Powód podkreślił, że sformułował wniosek o orzeczenie o kosztach postępowania na zasadzie słuszności w sytuacji niepodzielenia zarzutów powoda, który również nie został rozpatrzony przez Sąd drugiej instancji.

Brak rozpoznania zarzutów czy wniosków zawartych w apelacji uzasadnia podniesienie w skardze kasacyjnej zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. i w zw. z art. 327<sup>1</sup> § 1 k.p.c.

W ocenie skarżącego Sąd drugiej instancji pominął część materiału procesowego zgromadzonego przed Sądem pierwszej instancji jak i drugiej

instancji, mający istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem pominięta część materiału procesowego akcentowała problemy powoda w relacjach z dyrekcją szpitala z uwagi na łączące powoda z poprzednim dyrektorem koneksje, wskazywała stosunek pozwanego do powoda, ukazywała gotowość do świadczenia pracy przez powoda w całym okresie wypowiedzenia. Przeoczona część materiału procesowego ma znaczenie, albowiem wskazuje, że postępowanie apelacyjne nie toczyło się prawidłowo, gdyż Sąd drugiej instancji nie wydał orzeczenia na podstawie materiału procesowego zgromadzonego w całym dotychczasowym postępowaniu, tym samym naruszył art. 382 k.p.c. w zw. art. 327<sup>1</sup> § 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego Sąd drugiej instancji naruszył reguły wykładni wyznaczone przepisem art. 65 § 1 k.c. w stosunku co do oświadczenia pozwanego z dnia 4 marca 2022 r. (wypowiedzenie umowy o pracę) oraz wniosku powoda z dnia 7 marca 2022 r. (skrócenie okresu wypowiedzenia w oparciu o treść art. 36<sup>1</sup> k.p.). Pozwany naruszył reguły interpretacyjne oparte o metodę kombinowaną. Naruszenia spowodowały, że dokonana przez Sąd drugiej instancji wykładnia oświadczeń nie odpowiada powszechnym regułom, które mają charakter bezwzględny.

Sąd drugiej instancji dokonał także błędnej wykładni przepisu art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 30 § 4 k.p. oraz przepisu 49 k.p. mylnie interpretując treści norm prawnych wynikających z nich.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w części zaskarżonej i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie przez Sąd Najwyższy postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o jej oddalenie i w obu przypadkach o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych wraz z odsetkami na wypadek opóźnienia w zapłacie od dnia wydania wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie warto podkreślić, iż Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W konsekwencji tegoż w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym m.in. na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398<sup>4</sup> k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do

podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007, z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

W razie powołania tej przesłanki przedsądu, jaka jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywista zasadność i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr

490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Niniejsza skarga kasacyjna w zakresie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania nie czyni zadość wymaganiom stawianym temu nadzwyczajnemu środkowi prawnemu.

Wywód zawarty w skardze kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzał się zasadniczo do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Nie można zatem uznać, że skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Nadto, sformułowane zarzuty skarżącego odnoszą się bezpośrednio do sfery ustaleń faktycznych (ustaleń, że rzeczywistą przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę były relacje rodzinne powoda z poprzednim dyrektorem szpitala, gotowości do świadczenia pracy, czy wykładni oświadczenia woli). Konfrontując te stwierdzenia z orzecznictwem Sądu Najwyższego w tej materii należy zauważyć, że zarzuty skargi kasacyjnej nie mogą dotyczyć dokonanej przez sąd drugiej instancji oceny dowodów i dokonanych na ich podstawie ustaleń faktycznych (art. art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.). Sąd Najwyższy jest nimi związany (art. art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się na temat tego ograniczenia swojej kognicji, wskazując że nie jest ona zależna od sposobu ujęcia zarzutów przez samego skarżącego, jako zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego lub materialnego, jeżeli w istocie zmierzają one do polemiki z ustaleniami faktycznymi lub oceną dowodów (zob. przykładowo postanowienia: z 6 sierpnia 2012 r., II CSK

108/12; z 8 listopada 2013 r., II CSK 224/13; 11 kwietnia 2018 r. I CSK 701/17; z 28 lutego 2019 r., V CSK 394/18). Odniesienie wywodów do ustaleń faktycznych poczynionych przez sądy powszechne oraz dokonanej przez nie oceny dowodów w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej jest zatem niedopuszczalne z mocy art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., bowiem Sąd Najwyższy jako sąd prawa, a nie sąd faktu, jest związany ustaleniami i oceną dowodów dokonaną przez sądy *meriti*.

Nie można także uznać, że Sąd drugiej instancji w kwalifikowany sposób naruszył art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 30 § 4 k.p. oraz art. 49 k.p. mylnie interpretując wynikające z nich treści norm prawnych. Jak wskazuje się bowiem w doktrynie zgodnie z art. 49 k.p. w razie zastosowania okresu wypowiedzenia krótszego niż wymagany, umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu wymaganego, a pracownikowi przysługuje wynagrodzenie do czasu rozwiązania umowy. Przepis ten nie dotyczy umownego skrócenia okresu wypowiedzenia, w szczególności na podstawie art. 36 § 6 k.p., strony bowiem zgodnie ustalają wcześniejszy termin rozwiązania umowy o pracę (pracownik nie nabywa także prawa do odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za pracę, które pracownik otrzymałby, gdyby nie doszło do takiego skrócenia okresu wypowiedzenia) (zob. M. Barański [w:] Kodeks pracy. Komentarz. Tom I. Art. 1-93, wyd. VI, red. K. W. Baran, Warszawa 2022, art. 36).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 i § 1<sup>1</sup> k.p.c.

[SOP]

[ms]